

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

संचालक (वैद्यकीय शिक्षण व प्रमुख रुग्णालये)यांचे कार्यालय

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून दिल्या जाणा-या आरोग्य सेवा

प्रस्तावना

मुंबई शहर हे दर्जेदार आरोग्य सेवा व पायाभूत सुविधा देण्यासाठी प्रसिध्द आहे. सदर सेवा या बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतर्फे तसेच राज्य शासन व खाजगी रुग्णालये यांच्याकडून देण्यात येतात. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेअंतर्गत चार प्रमुख रुग्णालये व महाविद्यालये, एक दंत रुग्णालय व महाविद्यालय, 16 उपनगरीय रुग्णालये, 6 विशेष रुग्णालये, 29 प्रसुति गृहे, 175 दवाखाने व 183 आरोग्य केंद्रे आहेत. त्याव्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाअंतर्गत मुंबईमध्ये 1 वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, 1 दंत रुग्णालय व महाविद्यालय आणि 3 सर्वसाधारण रुग्णालये व 2 आरोग्य केंद्रे आहेत.

मुंबई महानगरपालिकेचे एकूण क्षेत्रफळ 434 चौरस किलोमीटर इतके आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत देण्यात येणा-या विविध आरोग्य सेवा प्रमुख रुग्णालये, उपनगरीय रुग्णालये, दवाखाने व आरोग्य केंद्रामार्फतदिल्या जातात. मुंबईमधील मान्यताप्राप्त आरोग्य सेवा देणारी माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

सन 2015-16 साठी प्रसिध्द झालेल्या आरोग्य रुपरेखेनुसार सार्वजनिक आरोग्य खात्यांकडून आरोग्य तुलनात्मक माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

सन 2015 मुंबईच्या आरोग्य खात्याची आकडेवारी	
लोकसंख्या	1,26,43,262
जन्मसंख्या दर (दर हजारी)	13.83
मृत्यू संख्या (दर हजारी)	7.49
अर्भकमृत्यू प्रमाण(दर हजारी जन्माशी)	26.16
बाळंतिणींच्या मृत्यूचे प्रमाण (दर हजारी)(मृतजात धरून)	1.79

- **सद्यस्थितीतील देण्यात येणा-या आरोग्य सेवा**

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या आरोग्य सेवा प्रमुख रुग्णालये, उपनगरीय रुग्णालये, दवाखाने व आरोग्य केंद्रामार्फत दिल्या जातात.

- **4 वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालये आणि 1 दंत महाविद्यालय**

- सेठ गोर्धनदास सुंदरदास वैद्यकीय महाविद्यालय व राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय,परेल.
Web link <http://www.kem.edu>
- लोकमान्य टिळक वैद्यकीय महाविद्यालय आणि सर्वसाधारण रुग्णालय,सायन
Web link <http://www.ltmgh.com>
- टोपीवाला नॅशनल वैद्यकीय महाविद्यालय व बाई यमुनाबाई लक्ष्मण नायर धर्मादाय रुग्णालय, मुंबई सेंट्रल
Web link <http://www.tnmcnair.com>
- हिंदू ह-दयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय महाविद्यालय आणि डॉ.रुस्तम नरसी कूपर महानगरपालिका सर्वसाधारण रुग्णालय,विले पारले (पश्चिम) आणि हिंदू ह-दयसम्राट ट्रामा केअर रुग्णालय.
Web link <http://www.coopermcgh.com>
- नायर रुग्णालय व दंत महाविद्यालय, मुंबई सेंट्रल

- **6 विशेष रुग्णालये**

- कस्तुरबा रुग्णालय (संसर्गजन्य रोगांसाठी),आर्थर रोड
- क्षयरोग रुग्णालय समूह, शिवडी
- ऍक्वर्थ महापालिका कुष्ठरोग रुग्णालय,वडाळा
- महापालिका नेत्र रुग्णालय,कामाठीपूरा,मुंबई
- कान,नाक व घसा रुग्णालया शेठ ए.जे.बी.कान,नाक व घसा रुग्णालय
- माता व बालक रुग्णालय, मागाठाणे,बोरिवली(पूर्व)

- **16 उपनगरीय रुग्णालये**

- खुरशादजी बेहरामजी भाभा मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, बांद्रा(पश्चिम)
- विष्णुप्रसाद नंदराय देसाई मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय,सांताक्रुझ(पूर्व)
- सिध्दार्थ मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, गोरेगाव(पश्चिम)
- सदाशिव कानोजी पाटील मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय (मालाड पूर्व)-प्रसुतीसेवा नाही.
- भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय,कांदिवली(प)
- कस्तुरबा मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, बोरिवली (पूर्व)
- श्री.हरिलाल भगवती रुग्णालय, बोरीवली (पश्चिम)
- खान बहादूर भाभा रुग्णालय, कुर्ला (पश्चिम)

- श्रीमती दिवालीबेन मोहनलाल मेहता(मा) सर्वसाधारण रुग्णालय,चेंबूर- प्रसुतीसेवा नाही.
- पं.मदनमोहन मालवीय शताब्दी मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, गोवंडी
- अमीदास व्होरा मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय,राजावाडी
- संत मुक्ताबाई मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, घाटकोपर(प.)
- क्रांतीवीर महात्मा ज्योतिबा फुले मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय,विक्रोळी(पूर्व)- प्रसुतीसेवा नाही.
- स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)
- श्रीमती मानसादेवी तुलसीदास अगरवाल मनपा सर्वसाधारण रुग्णालय,मुलुंड(पश्चिम)- प्रसुतीसेवा नाही.

• 29 प्रसुतिगृहे

सार्वजनिक खात्यांच्या अखत्यारित असलेल्या प्रसुतिगृहांची यादी			
अ. क्र.	विभाग	प्रसुतिगृहाचे नाव	पत्ता
1	सी	सुर्यकांत वागळ प्रसुतिगृह, झावबावाडी	सुर्यकांत वागळ प्रसुतिगृह, झावबावाडी, ठाकूरद्वार, गिरगाव मुंबई - 02
2	एफ/द	नायगाव प्रसुतिगृह	म्युनिसीपल प्रसुतिगृह, नायगाव, मुंबई - 14
3	एफ/उ	रावळी कॅम्प प्रसुतिगृह	म्युनिसीपल प्रसुतिगृह, रावळी कॅम्प , मुंबई - 22
4	जी/द	हाजी मोहम्मद हाजी साबू सिद्दिकी एम एच प्रभादेवी	मोहम्मद हाजी साबू सिद्दिकी महापालिका प्रसुतिगृह, स्वातंत्र्यवीर सावरकर रोड, प्रभादेवी, मुंबई - 25.
5	जी/उ	माहिम प्रसुतिगृह	महापालिका प्रसुतिगृह, स्व. दिलीप गुप्ते मार्ग, माहिम, मुंबई - 16.
6	एच/पू	बाल गंगाधर खैर प्रसुतिगृह खैरवाडी	बी.जी. खैरवाडी महापालिका प्रसुतिगृह, खैरवाडी, बांद्रा (पू), मुं-52.
7	के/पू	डॉ. व्ही. एन. शिरोडकर प्रसुतिगृह	डॉ. व्ही. एन. शिरोडकर महापालिका प्रसुतिगृह, बी पराजपे स्कीम, हनुमान रोड, विलेपार्ले (पू), मुं. 54.
8		स्कॉटर्स कॉलनी प्रसुतिगृह	स्कॉटर्स कॉलनी महापालिका प्रसुतिगृह, गुफां रोड, जोगेश्वरी (पू), मुं. 60

9		मरोळ प्रसुतिगृह	मरोळ महापालिका प्रसुतिगृह, मरोळ मरोशी, अंधेरी (पू), मुं - 57.
10	के/प	ओशिवारा प्रसुतिगृह	ओशिवारा महापालिका प्रसुतिगृह, अजित ग्लास फॅक्टरी जवळ, जोगेश्वरी (प), मु. 102.
11	पी/द	टोपीवाला प्रसुतिगृह	टोपीवाला महापालिका प्रसुतिगृह, स्टेशन रोड, गोरेगाव (प), मुं - 62.
12	पी/उ	चौक्सी प्रसुतिगृह	चौक्सी महापालिका प्रसुतिगृह, मार्वे रोड, मालाड (प), मुं-64.
13		मालवणी प्रसुतिगृह	मालवणी महापालिका प्रसुतिगृह, गेट नं. 6, मालवणी मालाड (प), मुं- 95.
14		सावित्रीबाई ज्योतिबा फुले माता बाल प्रसुतिगृह	रिध्दी गॉर्डन, जन. अरुणकुमार वैदय मार्ग, दिंडोशी, गोरेगाव (पू), मुं-65
15	आर/द	आकुर्ली रोड प्रसुतिगृह	आकुर्ली रोड महापालिका प्रसुतिगृह, आकुर्ली रोड, कांदिवली (पू), मुं-101.
16	आर/मध्य	चारकोप प्रसुतिगृह	चारकोप महापालिका प्रसुतिगृह, कांदिवली (प), मुं- 97
17		श्रीम. केशरबाई छबीलदास लालूभाई भंनसाली प्रसुतिगृह	श्रीम. केशरबाई छबीलदास लालूभाई भंनसाली महापालिका प्रसुतिगृह, बोरीवली (प), मुं - 92.
18		माता-बाल रुग्णालय मागाढाणे	माता-बाल रुग्णालय मागाढाणे, बोरीवली (पू), मुं - 66.
19	एल	माँसाहेब मीनाताई ठाकरे प्रसुतिगृह	माँसाहेब मीनाताई ठाकरे महापालिका प्रसुतिगृह, व्ही. एन. पूरव मार्ग, चुनाभट्टी, मुं - 22.
20		डाँ. आनंदीबाई जोशी प्रसुतिगृह बैलबाजार	डाँ. आनंदीबाई जोशी महापालिका प्रसुतिगृह बैलबाजार , कुर्ला अंधेरी रोड, कुर्ला (प), मुं - 70
21	एम/पू	शाहाजी नगर प्रसूतिगृह	शाहाजी नगर महापालिका प्रसूतिगृह , चिंता

		, चिता कॅम्प	कॅम्प, ट्राबें पोलिस स्टेशन जवळ, मुं - 88.
22		देवनार प्रसुतिगृह	देवनार महापालिका प्रसुतिगृह, देवनार महापालिका वसाहत, गोवंडी (प) , मुं - 74.
23	एम/प	मातोश्री रमाबाई आंबेडकर प्रसुतिगृह, चेंबूर नाका	मातोश्री रमाबाई आंबेडकर महापालिका प्रसुतिगृह, चेंबूर नाका, मुं - 71.
24	एन	मातोश्री रमाबाई ठाकरे प्रसुतिगृह, घाटकोपर	मातोश्री रमाबाई ठाकरे महापालिका प्रसुतिगृह, घाटकोपर, गणेश मैदान , पोदार मिल कंपाऊड , घाटकोपर (प) , मु - 86.
25	एस	डॉ. बाबसाहेब प्रसुतिगृह टागोर नगर	डॉ. बाबसाहेब महापालिका प्रसुतिगृह टागोर नगर, विक्रोळी (पू) , मुं - 83
26		सावित्रीबाई ज्योतिबा फुले प्रसुतिगृह, भांडूप	सावित्रीबाई ज्योतिबा फुले महापालिका प्रसुतिगृह, एल बी एस मार्ग, भांडूप (प), मुं - 78.
27		लालबाहादूर शास्त्री मार्ग प्रसुतिगृह	लालबाहादूर शास्त्री मार्ग महापालिका प्रसुतिगृह, कुकरेजा संकुल जवळ, एल बी एस मार्ग, भांडूप (प), मुं - 78.
28	टी	श्रीम. शामकुवरबाई जठाशंकर डोसा, चांचाणी, मुलूंड प्रसुतिगृह	श्रीम. शामकुवरबाई जठाशंकर डोसा, चांचाणी, मुलूंड महापालिका प्रसुतिगृह, पाच रस्ता, मुलूंड (प), मुं - 80

- 175 दवाखाने

- दवाखान्यांची यादी

अनु.क्र.	ब्युरो	विभाग	दवाखान्याचे नाव
1	शहरे	ए	कुलाबा दवाखाना , कुलाबा महापालिका शाळा, पहिला मजला ,लारा निगम रोड, कुलाबा, मुंबई।
2	शहरे	ए	308, शहीद भगतसिंग मार्ग, फोर्ट मुंबई ।

3	शहरे	ए	महापालिका मुख्यालय इमारत , दुसरा मजला , ऍनेक्स बिल्डींग , मुंबई 1
4	शहरे	ए	आयुर्वेदिक दवाखाना , मुख्यालय इमारत, दुसरा मजला , ऍनेक्स बिल्डींग , मुंबई 1
5	शहरे	ए	महापालिका दवाखाना , मारुती लेन , मुंबई
6	शहरे	ए	महापालिका दवाखाना , साबुसिध्दीक रोड, मुंबई (दर्जोन्नत)
7	शहरे	बी	महापालिका दवाखाना , 259, सरदार वल्लभभाई पटेल मार्ग,
8	शहरे	बी	महापालिका दवाखाना ,44, जेल रोड, उत्तर
9	शहरे	बी	महापालिका दवाखाना, वालपाखाडी चाळ, नूर बाग ,
10	शहरे	बी	जेल रोड युनानी दवाखाना आणि दंत चिकित्सालय
11	शहरे	बी	20, कोळसा स्ट्रीट, कोळसा मोहल्ला, युनानी महापालिका दवाखाना पायधुनी
12	शहरे	सी	महापालिका दवाखाना, हाजी हसन अहमद बाजार मार्ग, गोरार्ई , घोगरी मोहल्ला
13	शहरे	सी	महापालिका दवाखाना, 198 पांजरापोळ लेन , भुलेश्वर (दर्जोन्नत)
14	शहरे	सी	महापालिका दवाखाना, बाळासाहेब जयकर रोड , ठाकुरद्वार जंक्शन , मुंबई 2
15	शहरे	सी	चंदनवाडी महापालिका दवाखाना , सोनापूर स्ट्रीट, मुंबई 2 (दर्जोन्नत)
16	शहरे	सी	डंकन रोड महापालिका दवाखाना , दुसरी क्रॉस गल्ली,

17	शहरे	डी	महापालिका दवाखाना , आर.एस.निमकर मार्ग, फोरस रोड
18	शहरे	डी	बने कंपाऊड महापालिका दवाखाना ,तुळशीवाडी, आर्थर रोड, ताडदेव (दर्जोन्नत)
19	शहरे	डी	महापालिका दवाखाना, 303 राजाराम मोहन रॉय मार्ग, गिरगांव
20	शहरे	डी	नाना चौक महापालिका दवाखाना,अग्निशामन दल कंपाऊड, भायखळा
21	शहरे	डी	ताडदेव महापालिका दवाखाना
22	शहरे	ई	धाकुप्रभुवाडी महापालिका दवाखाना। , घोडपदेव ,मुंबई 33
23	शहरे	ई	बाई गौराबाई महापालिका दवाखाना, कामाठीपुरा तबेला जवळ (दर्जोन्नत)
24	शहरे	ई	महापालिका दवाखाना ,पठानवाला मार्ग,भायखळा (दर्जोन्नत)
25	शहरे	ई	48, हुजारिया स्ट्रीट महापालिका दवाखाना
26	शहरे	ई	ताडवाडी दवाखाना ,बी.आय.टी.चाळ कंपाऊड , माझगांव (दर्जोन्नत)
27	शहरे	ई	साऊटर स्ट्रीट कंपाऊड महापालिका दवाखाना (दर्जोन्नत)
28	शहरे	ई	महापालिका दवाखाना ,रासुल जीरा कंपाऊड , केशवराव खाडे मार्ग,मुंबई 11
29	शहरे	ई	सेठ मोतीशाह लेन महापालिका दवाखाना,माझगांव 10
30	शहरे	ई	नवाब टॅक पूल ,डॉकयार्ड रोड, मुंबई 10
31	शहरे	ई	लाल विटाची चाळ महापालिका दवाखाना। एन.एम.जोशी मार्ग,

			मुंबई 11
32	शहरे	ई	सिध्दार्थ नगर महापालिका दवाखाना, भाप्टी रोड, कामाठीपुरा
33	शहरे	ई	टॅक स्केअर गार्डन दवाखाना
34	शहरे	एफ/दक्षिण	मुलराज भुवन महापालिका दवाखाना, ऐ.डी.मार्ग, शिवडी
35	शहरे	एफ/दक्षिण	आंबेवाडी महापालिका दवाखाना, मुंबई 33
36	शहरे	एफ/दक्षिण	दादासाहेब फाळके रोड महापालिका दवाखाना ,गौतम नगर, दादर
37	शहरे	एफ/दक्षिण	एफ/दक्षिण वॉर्ड दवाखाना परेल
38	शहरे	एफ/दक्षिण	नायगांव प्रसुतिगृह महापालिका दवाखाना ,मुंबई 14
39	शहरे	एफ/दक्षिण	काळाचौकी महापालिका दवाखाना, अर्धवेळ दंत चिकित्सालय ,अभ्युदय नगर
40	शहरे	एफ/दक्षिण	शिवडी क्रॉस रोड महापालिका दवाखाना ,मुंबई 15
41	शहरे	एफ/दक्षिण	किडवाई नगर महापालिका दवाखाना ,
42	शहरे	एफ/दक्षिण	त्रिवेणी सदन महापालिका दवाखाना, करी रोड
43	शहरे	एफ/उत्तर	वडाळा रोड रेल्वे स्टेशन महापालिका दवाखाना ,
44	शहरे	एफ/उत्तर	एँटॉप हिल महापालिका दवाखाना
45	शहरे	एफ/उत्तर	रावळी कॅम्प महापालिका दवाखाना, सायन कोळीवाडा
46	शहरे	एफ/उत्तर	लाल बहादुर शास्त्री मार्ग महापालिका दवाखाना, माटुंगा

47	शहरे	एफ/उत्तर	ट्रान्झिट कॅम्प महापालिका दवाखाना, सायन कोळीवाडा
48	शहरे	एफ/उत्तर	कोरबा मिठानगर महापालिका दवाखाना, वडाळा
49	शहरे	जी/दक्षिण	करी रोड महापालिका दवाखाना
50	शहरे	जी/दक्षिण	फर्ग्युसन रोड महापालिका दवाखाना, एन.एम.जोशी मार्ग
51	शहरे	जी/दक्षिण	प्रभादेवी महापालिका दवाखाना
52	शहरे	जी/दक्षिण	बी.डी.डी.चाळ महापालिका दवाखाना, वरळी
53	शहरे	जी/दक्षिण	बेगर्स होम महापालिका दवाखाना, महालक्ष्मी
54	शहरे	जी/दक्षिण	महापालिका दवाखाना, महाराष्ट्र हायस्कूल कंपाऊड, एन.एम.जोशी मार्ग
55	शहरे	जी/दक्षिण	महापालिका दवाखाना, वेल्फेअर सेंटर, सेनापती बापट मार्ग
56	शहरे	जी/दक्षिण	वरळी लेबर कॅम्प महापालिका दवाखाना, ससेमिरा मार्ग
57	शहरे	जी/दक्षिण	सेनापती बापट मार्ग महापालिका दवाखाना। होली क्रॉस
58	शहरे	जी/दक्षिण	जिजामाता नगर महापालिका दवाखाना, ई मोजेस रोड
59	शहरे	जी/दक्षिण	वरळी कोळीवाडा महापालिका दवाखाना
60	शहरे	जी/दक्षिण	झंडु आयुर्वेदिक महापालिका दवाखाना, एस.बी.मार्ग
61	शहरे	जी/दक्षिण	आयुर्वेदिक दवाखाना, प्रभादेवी
62	शहरे	जी/उत्तर	माटुंगा लेबर कॅम्प, चाळ सुप्रीटेंडंटच्या ऑफीसच्या समोर, मुंबई

63	शहरे	जी /उत्तर	बाई गुलबाई महापालिका दवाखाना
64	शहरे	जी /उत्तर	धारावी मेन रोड महापालिका दवाखाना
65	शहरे	जी /उत्तर	जस्मिन मिल महापालिका दवाखाना, शाहु नगर , धारावी 22
66	शहरे	जी /उत्तर	वेलकरवाडी महापालिका दवाखाना, एस.व्ही.मार्ग, माहिम
67	शहरे	जी /उत्तर	कुंभारवाडा महापालिका दवाखाना, धारावी
68	शहरे	जी /उत्तर	पिवळा बंगला महापालिका दवाखाना, धारावी
69	शहरे	जी /उत्तर	ट्रांझिट कॅम्प दवाखाना ,धारावी
70	शहरे	जी /उत्तर	वेलफेअर कॅम्प महापालिका दवाखाना, श्री सिनेमा जवळ
71	प.उप	एच/पूर्व	खेरवाडी महापालिका दवाखाना ,बांद्रा
72	प.उप	एच/पूर्व	कलिना महापालिका दवाखाना , सांताक्रुझ पूर्व
73	प.उप	एच/पूर्व	जवाहर नगर महापालिका दवाखाना , खार पूर्व
74	प.उप	एच/पूर्व	प्रभात कॉलनी महापालिका दवाखाना, सांताक्रुझ पूर्व
75	प.उप	एच/पूर्व	भारत नगर महापालिका दवाखाना, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स
76	प.उप	एच/पूर्व	एस.व्ही.नगर महापालिका दवाखाना, सांताक्रुझ पूर्व
77	प.उप	एच/पूर्व	कोले कल्याण नगर महापालिका दवाखाना
78	प.उप.	एच/पश्चिम	खार दांडा महापालिका दवाखाना ,बांद्रा पश्चिम
79	प.उप.	एच/पश्चिम	गुरुनानक महापालिका दवाखाना, डॉ.आंबेडकर रोड, खार (पश्चिम)

80	प.उप.	एच/पश्चिम	गुरुनानक महापालिका दवाखाना, स्टेशन रोड, खार (पश्चिम)
81	प.उप.	एच/पश्चिम	जुना खार दवाखाना , एस.व्ही.रोड, खार (पश्चिम)
82	प.उप.	एच/पश्चिम	शास्त्री नगर लिकिंग रोड दवाखाना , सांताक्रुझ (पश्चिम)
83	प.उप.	के/पूर्व	कोल डोंगरी महापालिका दवाखाना , अंधेरी पूर्व
84	प.उप.	के/पूर्व	केव्हज रोड दवाखाना , जोगेश्वरी पूर्व
85	प.उप.	के/पूर्व	मरोळ महापालिका दवाखाना, अंधेरी पूर्व
86	प.उप.	के/पूर्व	गुंदवली महापालिका दवाखाना, अंधेरी पूर्व
87	प.उप.	के/पूर्व	संभाजी नगर महापालिका दवाखाना, विलेपार्ले पूर्व
88	प.उप.	के/पूर्व	परांजपे स्कीम महापालिका दवाखाना, डॉ.शिरोडकर महापालिका प्रसुतिगृह, विलेपार्ले पूर्व
89	प.उप.	के/पूर्व	हरी नगर महापालिका दवाखाना, जोगेश्वरी पूर्व
90	प.उप.	के/पूर्व	नटवर नगर महापालिका दवाखाना, जोगेश्वरी पूर्व
91	प.उप.	के/पूर्व	सुंदर नगर महापालिका दवाखाना, अंधेरी पूर्व
92	प.उप.	के/पूर्व	संभाजी नगर आयुर्वेदिक महापालिका दवाखाना
93	प.उप.	के/पश्चिम	एन.जे.वाडिया महापालिका दवाखाना ,अंधेरी रेल्वे स्टेशनच्या समोर, अंधेरी (पश्चिम)
94	प.उप.	के/पश्चिम	वर्सावा महापालिका दवाखाना, अंधेरी पश्चिम
95	प.उप.	के/पश्चिम	लायन्स जुहू जलान महापालिका दवाखाना, विलेपार्ले (पश्चिम)

96	प.उप.	के/पश्चिम	महापालिका मंडई दवाखाना , वल्लभभाई रोड, विलेपार्ले (पश्चिम)
97	प.उप.	के/पश्चिम	ओशिवरा महापालिका प्रसुतिगृह दवाखाना
98	प.उप.	के/पश्चिम	बनाना लिफ दवाखाना
99	प.उप.	के/पश्चिम	मिल्लत नगर (स्वामी समर्थ दवाखाना)
100	प.उप.	पी /दक्षिण	टोपीवाला महापालिका दवाखाना ,गोरेगांव पश्चिम
101	प.उप.	पी /दक्षिण	चिंचोली दवाखाना व दंत चिकित्सालय,स्कवॉटर्स कॉलनी ,गोरेगांव पूर्व
102	प.उप.	पी /दक्षिण	राम मंदिर रोड , जोगेश्वरी
103	प.उप.	पी /उत्तर	चोक्सी महापालिका दवाखाना, चोक्सी महापालिका प्रसुतिगृह, मालाड पश्चिम
104	प.उप.	पी /उत्तर	मनोरी महापालिका दवाखाना , मालाड (पश्चिम)
105	प.उप.	पी /उत्तर	मालवणी दुसरा महापालिका दवाखाना, मालाड (पश्चिम)
106	प.उप.	पी /उत्तर	पठाणवाडी महापालिका दवाखाना, मालाड (पूर्व)
107	प.उप.	पी /उत्तर	कुरार व्हिलेज महापालिका दवाखाना, मालाड (पूर्व)
108	प.उप.	पी /उत्तर	सोमवार बाजार , नेमाणी रोड महापालिका दवाखाना, मालाड (पश्चिम)
109	प.उप.	पी /उत्तर	गोशाला रोड महापालिका दवाखाना, मालाड (पूर्व)
110	प.उप.	पी /उत्तर	वलनई रोड महापालिका दवाखाना, मालाड (पश्चिम)

111	प.उप.	पी /उत्तर	स्कूल रोड महापालिका दवाखाना, मालाड
112	प.उप.	पी /उत्तर	रिध्दी गार्डन महापालिका दवाखाना, मालाड
113	प.उप.	आर /दक्षिण	आकुर्ली रोड महापालिका प्रसुतिगृह, कांदिवली पूर्व
114	प.उप.	आर /दक्षिण	हनुमान नगर महापालिका दवाखाना , कांदिवली पूर्व
115	प.उप.	आर /दक्षिण	डहाणूकरवाडी महापालिका दवाखाना, कांदिवली पश्चिम
116	प.उप.	आर /दक्षिण	चारकोप सेक्टर 1 महापालिका दवाखाना, कांदिवली पश्चिम
117	प.उप.	आर /दक्षिण	बाब्रेकर नगर महापालिका दवाखाना, कांदिवली पश्चिम
118	प.उप.	आर /दक्षिण	संभाजी नगर महापालिका दवाखाना,
119	प.उप.	आर/मध्य	चारकोप सेक्टर नं.5 महापालिका दवाखाना,
120	प.उप.	आर/मध्य	गोराई रोड (म्हाडा) महापालिका दवाखाना,बोरिवली पश्चिम
121	प.उप.	आर/मध्य	एक्सर महापालिका दवाखाना, बोरिवली पश्चिम
122	प.उप.	आर/मध्य	एम.एच.बी. महापालिका दवाखाना,गोराई बोरिवली पश्चिम
123	प.उप.	आर/मध्य	के.के. महापालिका दवाखाना,
124	प.उप.	आर/मध्य	गोराई गांव महापालिका दवाखाना,गोराई
125	प.उप.	आर /उत्तर	व्हाय.आर.तावडे मार्ग महापालिका दवाखाना ,दहिसर पूर्व
126	प.उप.	आर /उत्तर	दहिसर महापालिका दवाखाना ,एल.टी.रोड, दहिसर पश्चिम
127	प.उप.	आर /उत्तर	आनंद नगर महापालिका दवाखाना

128	प.उप.	आर/उत्तर	शास्त्री नगर महापालिका दवाखाना
129	पू.उप.	एल	बैल बाजार महापालिका दवाखाना, कुर्ला
130	पू.उप.	एल	चुनाभट्टी महापालिका दवाखाना, कुर्ला
131	पू.उप.	एल	स्त्रिश्चन विलेज महापालिका दवाखाना, कुर्ला
132	पू.उप.	एल	कुरेशी नगर, कसाईवाडा महापालिका दवाखाना, कुर्ला
133	पू.उप.	एल	मोहिली विलेज महापालिका दवाखाना, कुर्ला
134	पू.उप.	एल	असल्फा विलेज महापालिका दवाखाना, कुर्ला
135	पू.उप.	एल	सफेद पूल महापालिका दवाखाना, कुर्ला
136	पू.उप.	एल	नेहरु नगर महापालिका दवाखाना, कुर्ला
137	पू.उप.	एल	काजूपाडा महापालिका दवाखाना, कुर्ला
138	पू.उप.	एल	बुध्दा कॉलनी महापालिका दवाखाना, कुर्ला
139	पू.उप.	एल	चांदिवली महापालिका दवाखाना, संघर्ष नगर
140	पू.उप.	एल	न्यु तिलक नगर महापालिका दवाखाना
141	पू.उप.	एल	हिमालया कॉ.ऑप.हौ.सोसायटी महापालिका दवाखाना। सेवा सदन रोड
142	पू.उप.	एल	अमृत शक्ती नाहर महापालिका दवाखाना
143	पू.उप.	एम/पूर्व	देवनार कॉलनी महापालिका दवाखाना, देवनार

144	पू.उप.	एम/पूर्व	ट्रॉम्बे महापालिका दवाखाना, ट्रॉम्बे
145	पू.उप.	एम/पूर्व	अयोध्या नगर महापालिका दवाखाना,
146	पू.उप.	एम/पूर्व	गवाणपाडा महापालिका दवाखाना
147	पू.उप.	एम/पूर्व	चिता कॅम्प महापालिका दवाखाना, अनिक नगर दवाखाना
148	पू.उप.	एम/पूर्व	सुरक्षा सोसायटी महापालिका दवाखाना, वाशिनाका, कमला रमन दवाखाना
149	पू.उप.	एम/पूर्व	आर.बी.के.इंटरनॅशनल महापालिका दवाखाना
150	पू.उप.	एम/पूर्व	लल्लुभाई कंपाऊड महापालिका दवाखाना
151	पू.उप.	एम/पूर्व	बेंगनवाडी महापालिका दवाखाना
152	पू.उप.	एम/पश्चिम	चेंबूर नाका महापालिका दवाखाना, चेंबूर
153	पू.उप.	एम/पश्चिम	माहुल विलेज महापालिका दवाखाना
154	पू.उप.	एम/पश्चिम	लेबर कॅम्प महापालिका दवाखाना, चेंबूर
155	पू.उप.	एम/पश्चिम	चेंबूर कॉलनी महापालिका दवाखाना, चेंबूर
156	पू.उप.	एम/पश्चिम	लाल डोंगर महापालिका दवाखाना , चेंबूर
157	पू.उप.	एन	विक्रोळी पार्कसाईट महापालिका दवाखाना ,
158	पू.उप.	एन	सर्वोदय नगर महापालिका दवाखाना , घाटकोपर
159	पू.उप.	एन	पारसीवाडी महापालिका दवाखाना ,घाटकोपर

160	पू.उप.	एन	किरोळ विलेज महापालिका दवाखाना ,विद्याविहार
161	पू.उप.	एन	रमाबाई कॉलनी महापालिका दवाखाना ,घाटकोपर
162	पू.उप.	एन	पंत नगर महापालिका दवाखाना ,घाटकोपर
163	पू.उप.	एन	साईनाथ नगर महापालिका दवाखाना ,
164	पू.उप.	एन	नाथ पै नगर महापालिका दवाखाना ,गरोडीया नगर
165	पू.उप.	एस	टागोर नगर महापालिका दवाखाना ,विक्रोळी पूर्व
166	पू.उप.	एस	तिरंदाज विलेज महापालिका दवाखाना
167	पू.उप.	एस	कांजूर विलेज महापालिका दवाखाना, कांजूर मार्ग
168	पू.उप.	एस	एम.व्ही.आर.शिंदे मार्ग दवाखाना , ईश्वर नगर
169	पू.उप.	एस	टेंबीपाडा महापालिका दवाखाना , भांडुप
170	पू.उप.	एस	शिवाजी तलाव महापालिका दवाखाना, टॅक रोड भांडुप
171	पू.उप.	एस	तुळशेतपाडा महापालिका दवाखाना, भांडुप
172	पू.उप.	एस	नाहूर पूर्व महापालिका दवाखाना
173	पू.उप.	टी	पी.जे.के. महापालिका दवाखाना, एम.जी.रोड, मुलुंड पश्चिम
174	पू.उप.	टी	मुलुंड कॉलनी महापालिका दवाखाना, मुलुंड पश्चिम
175	पू.उप.	टी	डंपिंग रोड महापालिका दवाखाना , मुलुंड पश्चिम

- 83आरोग्य केंद्रे

अनु क्र.	विभाग	आरोग्य केंद्र	पत्ता
1	एच/पूर्व	स्वामी विवेकानंद नगर आरोग्य केंद्र	दत्त मंदिर रोड, वाकोला पूल, सांताक्रुझ पूर्व, मुंबई 400055
2	एच/पूर्व	गोळीबार आरोग्य केंद्र	प्रभात कॉलनी दवाखाना, सांताक्रुझ पूर्व, मुंबई 400055
3	एच/पूर्व	कलीना आरोग्य केंद्र	कलीना दवाखाना, कलीना मार्केट जवळ, कलीना, मुंबई 400029
4	एच/पूर्व	वाकोला आरोग्य केंद्र	वाकोला मार्केट इमारत, सांताक्रुझ पूर्व, मुंबई 400055
5	एच/पूर्व	गव्हर्नमेंट कॉलनी आरोग्य केंद्र	भारत नगर दवाखाना, बांद्रा पूर्व, मुंबई 400051
6	एच/पूर्व	खेरवाडी आरोग्य केंद्र	खेरवाडी प्रसुतिगृह इमारत, खेरवाडी, बांद्रा पूर्व, मुंबई 400051
7	एच/पूर्व	व्ही एन देसाई रुग्णालय आरोग्य केंद्र	व्ही एन देसाई महानगरपालिका रुग्णालय, सांताक्रुझ पश्चिम, मुंबई 400055
8	एच/पूर्व	शांती नगर आरोग्य केंद्र (खेरवाडी UPHC)	शांतीनगर दवाखाना, वाकोला, सांताक्रुझ पूर्व, मुंबई 400055
9	एच/पूर्व	भारत नगर आरोग्य केंद्र	भारत नगर दवाखाना, बांद्रा पूर्व, मुंबई 400051
10	एच/पश्चिम	शास्त्री नगर आरोग्य केंद्र	शास्त्री नगर बस डेपो, सांताक्रुझ पूर्व, मुंबई 400055
11	एच/पश्चिम	खोतवाडी आरोग्य केंद्र	एस. व्ही. मार्ग, ऑटोपीट पेट्रोल पंप समोर, सांताक्रुझ पश्चिम, मुंबई 400055
12	एच/पश्चिम	शेरली राजन आरोग्य केंद्र	फलेमिंगो इमारत, कार्मिल चर्च, मेट कॉलेज जवळ, वडोरो मार्ग, बांद्रा पश्चिम, मुंबई 400051
13	एच/पश्चिम	एस. व्ही. रोड आरोग्य केंद्र	खार टि बी क्लिनिक, खार पश्चिम, मुंबई 400052
14	एच/पश्चिम	के.बी.भाभा रुग्णालय आरोग्य केंद्र	के.बी.भाभा मनपा रुग्णालय, पहिला मजला, नवीन इमारत, बांद्रा पश्चिम, मुंबई 400051
15	एच/पश्चिम	गुरुनानक आरोग्य केंद्र	गुरुनानक मनपा दवाखाना, आंबेडकर मार्ग, बांद्रा पश्चिम, मुंबई 400051

16	के/पूर्व	नटवर नगर आरोग्य केंद्र	नटवर नगर, मार्ग क्र. 5, जोगेश्वरी पूर्व, मुंबई 400060
17	के/पूर्व	तरुण भारत आरोग्य केंद्र	इस्लामपूर, चकाला, मनपा शाळा बागेजवळ, अंधेरी पूर्व, मुंबई 400098
18	के/पूर्व	संभाजी नगर आरोग्य केंद्र	शहाजी राजे मार्ग, कोलडोंगरी, विलेपार्ले, मुंबई 400059
19	के/पूर्व	आजगांवकर प्लॉट आरोग्य केंद्र	आजगांवकर प्लॉट, अस्मिता शाळेजवळ, बांद्रेकर वाडी, जोगेश्वरी पूर्व, मुंबई
20	के/पूर्व	नेहरू रोड आरोग्य केंद्र	जल विभाग इमारत, पहिला मजला, नेहरू रोड, विलेपार्ले पूर्व, मुंबई
21	के/पूर्व	एम.आय.डी.सी आरोग्य केंद्र	गुंडवली, अंधेरी पूर्व, मुंबई 400059
22	के/पूर्व	सहार विमानतळ आरोग्य केंद्र	सहार विमानतळ मार्ग, विलेपार्ले पूर्व, मुंबई 400099
23	के/पूर्व	विलेपार्ले प्रसुतिगृह आरोग्य केंद्र	डॉ. व्ही.एन.शिरोडकर मनपा प्रसुतिगृह, परांजपे शाळा, विलेपार्ले पूर्व, मुंबई 400099
24	के/पूर्व	सर्वोदय नगर आरोग्य केंद्र	सर्वोदय नगर मनपा दवाखाना, मेघवाडी पोलिस स्टेशन जवळ, अंधेरी पूर्व, मुंबई
25	के/पूर्व	स्कॉटर्स कॉलनी प्रसुतिगृह आरोग्य केंद्र	स्कॉटर्स कॉलनी मनपा प्रसुतिगृह, महाकाली गुंफा मार्ग, जोगेश्वरी पूर्व, मुंबई
26	के/पूर्व	मरोळ प्रसुतिगृह आरोग्य केंद्र	मरोळ मनपा प्रसुतिगृह, पाचवा मजला, मरोळ फायर बिगेड जवळ, मरोळ, अंधेरी पूर्व, मुंबई
27	के/पूर्व	सुंदर नगर आरोग्य केंद्र	सुंदर नगर मनपा दवाखाना, महाकाली गुंफा रोड, अंधेरी पूर्व, मुंबई 400060
28	के/पश्चिम	टाटा कंपाऊंड आरोग्य केंद्र	एस.व्ही. मार्ग, इर्ला, अंधेरी पश्चिम, मुंबई 400058
29	के/पश्चिम	वर्सोवा आरोग्य केंद्र	वर्सोवा दवाखाना, वर्सोवा, यारी रोड, अंधेरी पश्चिम, मुंबई 400058
30	के/पश्चिम	एन. जे. वाडीया आरोग्य केंद्र	एन. जे. वाडीया मनपा दवाखाना इमारत, एस.व्ही. रोड, अंधेरी रेल्वे स्टेशन जवळ, अंधेरी पश्चिम, मुंबई 400059
31	के/पश्चिम	आनंद नगर आरोग्य केंद्र	म्हाडा इमारत क्र. 43, ओशिवरा पोलीस स्टेशन जवळ, आनंद नगर, बेहराम बाग, जोगेश्वरी पश्चिम

32	के/पश्चिम	लोखंडवाला आरोग्य केंद्र	सरदार वल्लभभाई पटेल नगर, टेलीफोन एक्सचेंज जवळ, चार बंगला, अंधेरी पश्चिम
33	के/पश्चिम	नेहरु नगर आरोग्य केंद्र	मीठीबाई कॉलेज समोर, इर्ला मार्ग, विलेपार्ले पश्चिम
34	के/पश्चिम	जूहू आरोग्य केंद्र	जूहू दवाखाना, जूहू बस डेपोजवळ, लोटस डोळ्यांचे रुग्णालयासमोर, विलेपार्ले पश्चिम
35	के/पश्चिम	भरडावाडी आरोग्य केंद्र	भरडावाडी ब्युरो कार्यालय इमारत, तळमजला, दाऊद बाग मार्ग, अंधेरी पश्चिम, मुंबई 400058
36	के/पश्चिम	ओशिवरा आरोग्य केंद्र	ओशिवरा मनपा प्रसुतिगृह, अजित ग्लास वर्क कारखान्याजवळ, ओशिवरा, जोगेश्वरी पश्चिम
37	के/पश्चिम	लोखंडवाला 2 समर्थ नगर (UPHC)	समर्थ नगर, लोखंडवाला, अंधेरी पश्चिम
38	के/पश्चिम	मिल्लत नगर आरोग्य केंद्र	बीएसी मार्केट जवळ, ॥मिल्लत नगर, जोगेश्वरी पश्चिम, मुंबई 400102
39	पी/दक्षिण	चिंचोली आरोग्य केंद्र	स्कॉटर्स कॉलनी, चिंचोली फाटक, गोरेगाव पूर्व, मुंबई 400095
40	पी/दक्षिण	पांडुरंग वाडी आरोग्य केंद्र	मार्ग क्र. 4, गोरेगाव पूर्व, स्नेहा इमारती समोर, मुंबई 400063
41	पी/दक्षिण	तीन डोंगरी / मीठा नगर आरोग्य केंद्र	मीठा नगर मनपा शाळा, तीन डोंगरी, यशवंत नगर, अपना बाजार समोर, गोरेगाव पश्चिम
42	पी/दक्षिण	मोतीलाल नगर आरोग्य केंद्र	सिद्धार्थ रुग्णालय, पोस्ट कार्यालय समोर, गोरेगाव पश्चिम, मुंबई
43	पी/दक्षिण	पहाडी आरोग्य केंद्र	टोपीवाला मनपा दवाखाना, स्टेशन मार्ग, गोरेगाव पश्चिम, मुंबई 400062
44	पी/दक्षिण	गोरेगाव आरोग्य केंद्र	टोपीवाला मार्ग, गोरेगाव पश्चिम, मुंबई 400062
45	पी/दक्षिण	राम मंदिर (मोतीलाल नगर UPHC)	इंद्रप्रस्थ (हावरे) इमारत, तिकोणी जवळ
46	पी/उत्तर	सोमवार बाजार आरोग्य केंद्र	निमोनी दवाखाना, निमोनी शाळेजवळ, एस.व्ही.मार्ग, मालाड पश्चिम
47	पी/उत्तर	कुरार व्हिलेज आरोग्य केंद्र	कुरार व्हिलेज दवाखाना, मालाड पूर्व, मुंबई 400097
48	पी/उत्तर	पठाणवाडी आरोग्य केंद्र	दिंडोशी डेपो जवळ, मालाड पूर्व, मुंबई

			400097
49	पी/उत्तर	टँक लेन आरोग्य केंद्र	दातारे मार्ग, किडांगण, मालाड पूर्व, मुंबई 400097
50	पी/उत्तर	आप्पापाडा आरोग्य केंद्र	महाराष्ट्र नगर, आप्पापाडा, मालाड पूर्व, मुंबई 400097
51	पी/उत्तर	मालवणी 2 आरोग्य केंद्र	संतोष नगर, मालवणी गेट क्र 6, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
52	पी/उत्तर	दिंडोशी वसाहत आरोग्य केंद्र	दिंडोशी वसाहत, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
53	पी/उत्तर	एम.डब्लु. देसाई आरोग्य केंद्र	एम.डब्लु. देसाई मनपा रुग्णालय, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
54	पी/उत्तर	वलनई आरोग्य केंद्र	वलनई दवाखाना, ऑर्लेम चर्च समोर, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
55	पी/उत्तर	मालवणी 1 आरोग्य केंद्र	मालवणी मनपा दवाखाना, गेट क्र. 8, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
56	पी/उत्तर	दिंडोशी (UPHC)	रिद्धी गार्डन प्रसुतिगृह, दिंडोशी, गोरेगाव पश्चिम, मुंबई
57	पी/उत्तर	लेहर बिल्डींग आरोग्य केंद्र	लेहर बिल्डींग, मार्वे मनोरी रोड, मालाड पश्चिम, मुंबई 400095
58	आर/दक्षिण	चारकोप आरोग्य केंद्र	चारकोप सेक्टर 1, कांदिवली पश्चिम, मुंबई 400067
59	आर/दक्षिण	डहाणूकरवाडी आरोग्य केंद्र	डहाणूकरवाडी मनपा दवाखाना, कांदिवली पश्चिम, मुंबई
60	आर/दक्षिण	दामूपाडा आरोग्य केंद्र	समता नगर, टेलिफोन एक्सचेंज जवळ, कांदिवली पूर्व, मुंबई
61	आर/दक्षिण	हनूमान नगर आरोग्य केंद्र	ठाकूर कॉम्प्लेक्स, कांदिवली पश्चिम, मुंबई
62	आर/दक्षिण	बाबरेकर नगर आरोग्य केंद्र	हिंदुस्तान नाका, चारकोप इंडस्टियल इस्टेट, कांदिवली, मुंबई 400067
63	आर/दक्षिण	सेंटेनरी आरोग्य केंद्र	सेंटेनरी रुग्णालय, कांदिवली पश्चिम, मुंबई
64	आर/दक्षिण	आकुर्ली रोड आरोग्य केंद्र	आकुर्ली मनपा प्रसुतिगृह, आकुर्ली रोड, कांदिवली पूर्व
65	आर/दक्षिण	सेंटेनरी (UPHC)	आशियाना इमारत, तळमजला, उषा प्रसुतिगृह समोर, एस एम मोदी मार्ग, कांदिवली पश्चिम,

			मुंबई
66	आर/दक्षिण	चारकोप 2 आरोग्य केंद्र (UPHC)	चारकोप मनपा प्रसुतिगृह, चारकोप गाव, कांदिवली पश्चिम, मुंबई
67	आर/दक्षिण	चारकोप सेक्टर 1 A आरोग्य केंद्र	चारकोप सेक्टर, कांदिवली पश्चिम
68	आर/मध्य	टाटा पावर हाऊस आरोग्य केंद्र	टाटा पावर हाऊस जवळ, मागाठणे बस डेपो, बोरिवली पूर्व, मुंबई
69	आर/मध्य	एक्सर व्हिलेज आरोग्य केंद्र	एक्सर रोड, तळे पाखाडी, बोरिवली पश्चिम, मुंबई 400092
70	आर/मध्य	बोरसापाडा आरोग्य केंद्र	साईबाबा नगर, बोरिवली पश्चिम, मुंबई
71	आर/मध्य	बाभाई नाका आरोग्य केंद्र	म्हाडा एम.एच.बी कॉलनी, बोरिवली पश्चिम, मुंबई
72	आर/मध्य	चारकोप सेक्टर 5 आरोग्य केंद्र	प्लॉट नं. 507, सेक्टर 5, चारकोप, कांदिवली पश्चिम, मुंबई 400067
73	आर/मध्य	गोराई आरोग्य केंद्र	म्हाडा गोराई, एम एच बी कॉलनी, बोरिवली पश्चिम, मुंबई
74	आर/मध्य	राजदा आरोग्य केंद्र	सेट बंसीलाल लेसरभाई छवीलदास लल्लुभाई मनपा प्रसुतिगृह, एस व्ही रोड, बोरिवली पश्चिम, मुंबई
75	आर/मध्य	राजेंद्र नगर आरोग्य केंद्र	राजेंद्र नगर, बोरिवली पूर्व, मुंबई
76	आर/मध्य	माताबाल रुग्णालय आरोग्य केंद्र	नवीन प्रसुतिगृह इमारत, मागाठणे, बोरिवली पूर्व, मुंबई 400066
77	आर/उत्तर	वाय आर तावडे मार्ग आरोग्य केंद्र	वाय आर तावडे मार्ग आरोग्य केंद्र, पोलीस चौकी जवळ, हरीशंकर जोशी मार्ग, दहीसर मनपा.प्रसुती पश्चात केंद्र बिल्डींग दहीसर पूर्व
78	आर/उत्तर	बागली पाडा/ आनंद नगर आरोग्य केंद्र	आनंद नगर दहीसर पूर्व, मुंबई-400 068
79	आर/उत्तर	नवागाव आरोग्य केंद्र	कंदार पाडा जवळ, नवागांव , दहीसर पश्चिम
80	आर/उत्तर	दहीसर मनपा दवाखाना आरोग्य केंद्र	अशोक वन बोरीवली पूर्व,
81	आर/उत्तर	आनंद नगर/ केतकी पाडा UPHC	अआनंद नगर दवाखाना, देवयानी ॥बिल्डींग एन.एल. कॉल्पेक्स जवळ, आनंद नगर पूर्व
82	आर/उत्तर	शास्त्री नगर/ शांती नगर आरोग्य केंद्र UPHC	शास्त्री नगर दवाखाना महाराष्ट्र नगर जवळ, आय. सी कॉलोनी नवागांव पश्चिम

83	आर/उत्तर	कोकणी पाडा आरोग्य केंद्र	कोकणी पाडा आरोग्य केंद्र, न्यु प्रभात म्हाडा बिल्डींग तळ मजला 297 बस स्टॉप कोकणी पाडा दहीसर पूर्व, मुंबई- 400 068.
----	----------	--------------------------	--

- 17000 + कर्मचारी

मुंबईतील नागरिकांना देण्यात येणारी ही आरोग्य सेवा त्रिस्तरीय अशी असून ती प्रतिबंधात्मक, अशी सेवा आहे. अनेक प्रकारे जसे प्रतिबंधात्मक, गुणकारी व दर्जात्मक आरोग्य सेवा पुरविण्यात येते. संपूर्ण मुंबई शहरात व उपनगरात असणा-या नागरिकांना रुग्णालये व दवाखान्यांमार्फत वैद्यकीय सेवा पुरविते तर दुसरीकडे महाविद्यायांच्या सामजिक वैद्यकशास्त्र विभागाकडून लसीकरण, पाण्याचे निर्जंतुकीकरण आणि सुदृढ आरोग्याविषयी जागृती करते. महापालिकेच्या सर्व रुग्णालयांत व दवाखान्यांमार्फत सुमारे 15 मिलीयन बाह्यरुग्णांवर वैद्यकीय उपचार केले जातात. प्रत्येक उपनगरीय रुग्णालय चार प्रमुख रुग्णालयांना जोडलेले आहे. विभागवार आरोग्य केंद्रे व दवाखाने उपनगरीय रुग्णालयांना जोडलेली आहेत. मुंबईतील नागरिकांना घराजवळ वैद्यकीय औषधोपचार मिळण्याच्या हेतूने तसेच मोठ्या रुग्णालयांपर्यंत नागरिकांना यायला लागू नये यासाठी आरोग्य केंद्रांच्या स्थापना करण्यात आली आहे. या सर्व रुग्णालयात मिळून आंतररुग्णांसाठी 12000 अधिक खाटा उपलब्ध आहेत.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या रुग्णालयात जागतिक आरोग्य कार्यक्रम, जागतिक कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रम, जागतिक मलेरिया नियंत्रण कार्यक्रम, कुटुंब कल्याण आणि नवजात बाल आरोग्य कार्यक्रम, एडस् नियंत्रण कार्यक्रम आणि शालेय आरोग्य कार्यक्रम राबविले जातात. आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत गटातील नागरिकांसाठी शासनाकडून अनेक कार्यक्रम राबविले जातात उदा. राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना, जननी शिशु सुरक्षा कार्यक्रम इ.

- सेवा-

वैद्यकीय महाविद्यालये आणि विशेष रुग्णालयांकडून विशेषोपचार व अतिविशेषोपचार वैद्यकीय सेवा देण्यात येतात. प्राथमिक व माध्यमिक वैद्यकीय सेवा उपनगरीय रुग्णालयांकडून देण्यात येतात. उपनगरीय रुग्णालयात येणारे गंभीर स्वरूपाच्या रुग्णांना प्राथमिक सेवा देऊन ते प्रमुख रुग्णालयात पाठविले जातात.

- भविष्यातील दृष्टीक्षेप -

पुढील काही वर्षात बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची रुग्णालये कागदविरहीत करण्याचे धोरण आहे. रुग्णालयात येणा-या रुग्णास जेव्हा तो रुग्ण पहिल्या वेळी येईल त्यावेळी एक विशेष ओळख क्रमांक दिला जाईल. त्यानंतर, मध्यवर्ती संगणकीय प्रणालीमार्फत त्या रुग्णाचे केस पेपर्स, तपासण्या, व इतर इमेजींग अहवाल साठविण्यात येतील. यामुळे वारंवार कागदपत्रे बनविण्याचे काम वाचेल व रुग्णांना त्यांचे रेकॉर्ड आणण्याची व सांभाळण्याची तसेच एका रुग्णालयातून

दुस-या रुग्णालयात किंवा रुग्णालयातील एका विभागातून दुस-याविभागात नेण्याची गरज भासणार नाही.

संचालक (वै.शि. व प्र.रु.)